

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
MEHAANIKAINSTITUUT

Pideva keskkonna mehaanika kodutöö nr. 1
Deformatsiooni analüüs
Variant 18

Üliõpilane: Toomas Tahves

Üliõpilase kood: 164107

Õppejõud: Andrus Salupere

Esitamise kuupäev: 04.11.2018

Tallinn 2018

Pideva keskkonna liikumine on kirjeldatud seadusega:

$$\begin{cases} x_1 = \frac{2}{3}X_1 + \frac{2}{3}X_2 \\ x_2 = -X_1 + X_2 \\ x_3 = X_3 \end{cases} \quad (1)$$

1. Teisenduse (1) pöördteisendus ning siirdevektori komponendid Lagrange'i ja Euleri kirjelduses.

Pöördteisendus

$$\begin{cases} X_1 = \frac{3}{4}x_1 - \frac{1}{2}x_2 \\ X_2 = \frac{3}{4}x_1 + \frac{1}{2}x_2 \\ X_3 = x_3 \end{cases}$$

Siirdevektori komponendid Lagrange'i kirjelduses

$$\begin{cases} U_1 = -\frac{1}{3}X_1 + \frac{2}{3}X_2 \\ U_2 = -X_1 \\ U_3 = 0 \end{cases}$$

Siirdevektori komponendid Euleri kirjelduses

$$\begin{cases} u_1 = \frac{1}{4}x_1 + \frac{1}{2}x_2 \\ u_2 = -\frac{3}{4}x_1 + \frac{1}{2}x_2 \\ u_3 = 0 \end{cases}$$

2. Elementaarkuubi tippude siirded ja uued koordinaadid ning elementaarkuubi deformeerunud kuju.

'Tähis': Esialgne asukoht + Siire = Uus punkt

$$'0': \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$'A': \begin{pmatrix} dX \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} -\frac{1}{3}dX \\ -dX \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{2}{3}dX \\ -dX \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$'B': \begin{pmatrix} dX \\ dX \\ 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \frac{1}{3}dX \\ -dX \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{4}{3}dX \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

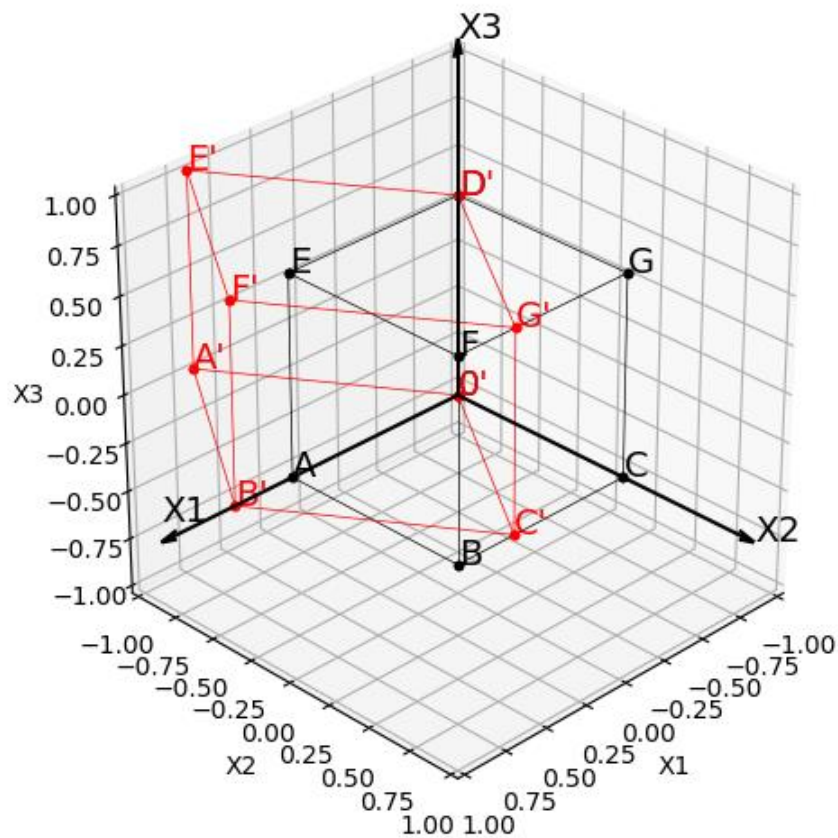
$$'C': \begin{pmatrix} 0 \\ dX \\ 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \frac{2}{3}dX \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{2}{3}dX \\ dX \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$'D': \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ dX \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ dX \end{pmatrix}$$

$$'E': \begin{pmatrix} dX \\ 0 \\ dX \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} -\frac{1}{3}dX \\ -dX \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{2}{3}dX \\ -dX \\ dX \end{pmatrix}$$

$$'F': \begin{pmatrix} dX \\ dX \\ dX \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \frac{1}{3}dX \\ -dX \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{4}{3}dX \\ 0 \\ dX \end{pmatrix}$$

$$'G': \begin{pmatrix} 0 \\ dX \\ dX \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \frac{2}{3}dX \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{2}{3}dX \\ dX \\ dX \end{pmatrix}$$

Esialgne kuup (must) ja deformeerunud kuup (punane)

3. Punktist (0,0,0) väljuva elementaarkuubi diagonaali pikkuse ruut pärast deformatsiooni.

Deformatsioonigradient

$$x_{k,K} = \begin{pmatrix} \frac{2}{3} & \frac{2}{3} & 0 \\ -1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Valemi järgi $ds^2 = x_{k,K}x_{k,L}dX_KdX_L$ arvutamine

$$x_{k,K} \cdot x_{k,L} = \begin{pmatrix} \frac{13}{9} & -\frac{5}{9} & 0 \\ -\frac{5}{9} & \frac{13}{9} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$ds^2 = \frac{13}{9}(dX_1)^2 + \frac{13}{9}(dX_2)^2 + 1(dX_3)^2 + 2\left(-\frac{5}{9}\right)dX_1dX_2 + 0dX_1dX_3 + 0dX_2dX_3 = \frac{25}{9}dX^2$$

4. Punktist (0,0,0) väljuvate elementaarkuubi servade (OA, OC, OD) ja diagonaalide (OE, OB, OG, OF) pikenemiskoefitsendid Λ ja pöördenuurad β .

Greeni deformatsioonitensor

$$C_{KL} = \begin{pmatrix} \frac{13}{9} & -\frac{5}{9} & 0 \\ -\frac{5}{9} & \frac{13}{9} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Servade pikenemiskoefitsendid

$$\Lambda_{OA} = \sqrt{C_{11}} = \sqrt{1.44} \approx 1.2$$

$$\Lambda_{OC} = \sqrt{C_{22}} = \sqrt{1.44} \approx 1.2$$

$$\Lambda_{OD} = \sqrt{C_{33}} = \sqrt{1} = 1.0$$

Diagonaalide pikenemiskoefitsendid ds^2 valemiga

$$N_{OE} = \left(\frac{1}{\sqrt{2}}, 0, \frac{1}{\sqrt{2}}\right)$$

$$\Lambda_{OE} = \sqrt{\frac{13}{9} \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2 + \frac{13}{9} \cdot 0^2 + 1 \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2 + 2 \cdot \left(-\frac{5}{9}\right) \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot 0} \approx 1.11$$

$$N_{OB} = \left(\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}}, 0\right)$$

$$\Lambda_{OB} = \sqrt{\frac{13}{9} \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2 + \frac{13}{9} \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2 + 1 \cdot 0^2 + 2 \cdot \left(-\frac{5}{9}\right) \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}}} \approx 0.94$$

$$N_{OG} = \left(0, \frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}}\right)$$

$$\Lambda_{OG} = \sqrt{\frac{13}{9} \cdot 0^2 + \frac{13}{9} \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2 + 1 \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2 + 2 \cdot \left(-\frac{5}{9}\right) \cdot 0 \cdot \frac{1}{\sqrt{2}}} \approx 1.11$$

$$N_{OF} = \left(\frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}}\right)$$

$$\Lambda_{OF} = \sqrt{\frac{13}{9} \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{3}}\right)^2 + \frac{13}{9} \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{3}}\right)^2 + 1 \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{3}}\right)^2 + 2 \cdot \left(-\frac{5}{9}\right) \cdot \frac{1}{\sqrt{3}} \cdot \frac{1}{\sqrt{3}}} \approx 0.96$$

Pöördenuurad valemist $\cos \beta = \frac{v_1 \cdot v_2}{|v_1| \cdot |v_2|}$

$$\beta_{OA} = 56.31^\circ$$

$$\beta_{OC} = 33.7^\circ$$

$$\beta_{OE} = 41.1^\circ$$

$$\beta_{OB} = 45.0^\circ$$

$$\beta_{OD} = 0.0^\circ$$

$$\beta_{OF} = 36.1^\circ$$

5. Algul X_1 ja X_2 sihiliste servade vahelise täisnurga muutus deformatsioonis. Leida nurk $\Gamma_{(X_1, X_2)}$.

$$\beta = \arccos \frac{\mathbf{OA}' \cdot \mathbf{OC}'}{|\mathbf{OA}'| \cdot |\mathbf{OC}'|} = 112.6^\circ \quad \Gamma_{(X_1, X_2)} = \frac{\pi}{2} - \beta = 90 - 112.6 = -22.6^\circ$$

6. Deformatsioonitensorite maatriksid.

Deformatsioonigradiendid

$$x_{k,K} = \begin{pmatrix} \frac{2}{3} & \frac{2}{3} & 0 \\ -1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad X_{K,k} = \begin{pmatrix} \frac{3}{4} & -\frac{1}{2} & 0 \\ \frac{3}{4} & \frac{1}{2} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Cauchy deformatsioonitensor c_{kl}

$$c_{kl} = X_{K,k} \cdot X_{K,l} = \begin{pmatrix} 1.125 & 0 & 0 \\ 0 & 0.5 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Greeni deformatsioonitensor C_{KL}

$$C_{KL} = x_{k,K} \cdot x_{k,L} = \begin{pmatrix} 1.444 & -0.556 & 0 \\ -0.556 & 1.444 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Lagrange'i deformatsioonitensor E_{KL}

$$E_{KL} = \frac{1}{2}(C_{KL} - \delta_{KL}) = \begin{pmatrix} 0.222 & -0.278 & 0 \\ -0.278 & 0.222 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Euleri deformatsioonitensor e_{kl}

$$e_{kl} = \frac{1}{2}(\delta_{kl} - c_{kl}) = \begin{pmatrix} -0.062 & 0 & 0 \\ 0 & 0.25 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

7. Tensorite C_{KL} ja c_{kl} peaväärtused C_α ja c_α ning peasuunad N_α ja n_α . Peasuunad joonisel.

Greeni peaväärtused valemist $(C_{KL} - C\delta_{KL})N_L = 0$. Reastatud $C_1 > C_2 > C_3$.

$$C_1 = 2$$

$$C_2 = 1$$

$$C_3 = \frac{8}{9}$$

Greeni peasuunad

$$N_1 = [-\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}}, 0]$$

$$N_2 = [0, 0, 1]$$

$$N_3 = [\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}}, 0]$$

Cauchy peaväärtused valemist $(c_{kl} - c\delta_{kl})n_L = 0$. Reastatud $c_1 < c_2 < c_3$.

$$c_1 = 0.5$$

$$c_2 = 1$$

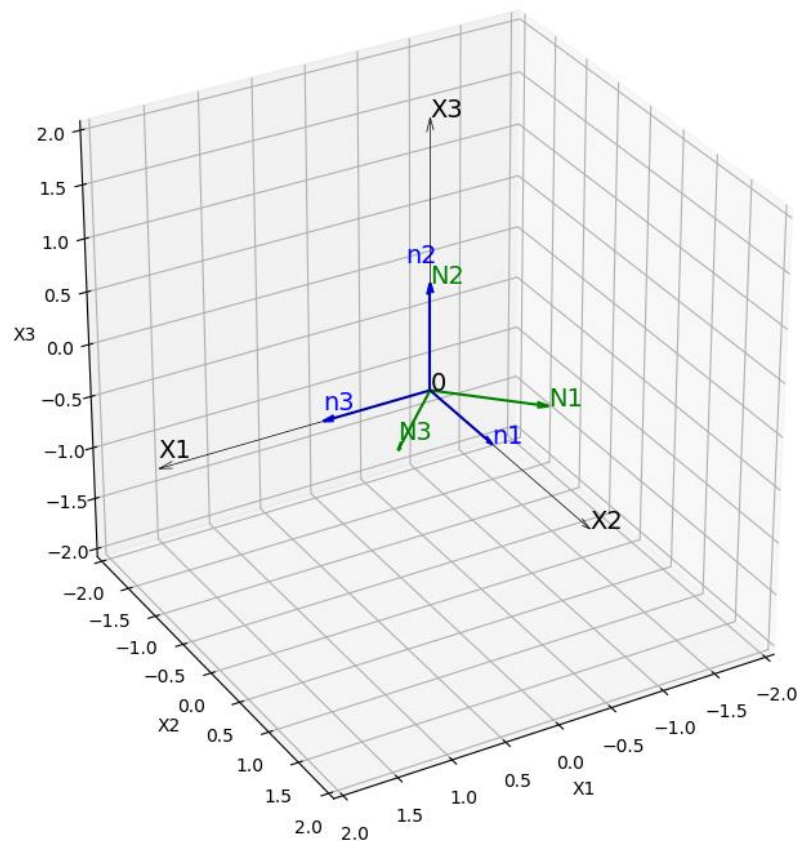
$$c_3 = 1.125$$

Cauchy peasuunad

$$n_1 = [0, 1, 0]$$

$$n_2 = [0, 0, 1]$$

$$n_3 = [1, 0, 0]$$

Cauchy (sinised) ja Greeni (rohelist) peasuunad

8. Leida peasuundadele vastavad pikenemiskoeffitsendid Λ_α ja suhtelised pikenemised E_α .

$$\Lambda_1 = \sqrt{C_1} = \sqrt{2} = 1.41$$

$$E_1 = \sqrt{C_1} - 1 = 0.41$$

$$\Lambda_2 = \sqrt{C_2} = \sqrt{1} = 1$$

$$E_2 = \sqrt{C_2} - 1 = 0$$

$$\Lambda_3 = \sqrt{C_3} = \sqrt{0.889} = 0.94$$

$$E_3 = \sqrt{C_3} - 1 = -0.06$$

9. Pöördetensori R_{kK} maatriks.

$$R_{kK} = n_{k\alpha} \cdot N_{\alpha K} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -\frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} & 0 \\ \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

10. Materiaalse ja ruumilise deformatsiooniellipsoidi pooltelgede pikkused. Ellipsoidid joonisel.

Valemid $C_\alpha (dX_\alpha)^2 = k^2$, $a_\alpha^s = \frac{k}{\sqrt{C_\alpha}}$ (ruumiline) ja $a_\alpha^m = k\sqrt{C_\alpha}$ (materiaalne).

Greeni peaväärtused

$$C_1 = 2$$

$$C_2 = 1$$

$$C_3 = \frac{8}{9}$$

$$C_\alpha (dX_\alpha)^2 = 2(dX_1)^2 + 1(dX_2)^2 + \frac{8}{9}(dX_3)^2 = \frac{35}{9}(dX)^2 = k^2 \Rightarrow k = \sqrt{\frac{35}{9}} \approx 1.97$$

Ruumilise (Greeni suunal) deformatsiooniellipsoidi telgede pikkused

$$a_1^s = \frac{k}{\sqrt{C_1}} \approx 1.39$$

$$a_2^s = \frac{k}{\sqrt{C_2}} \approx 1.97$$

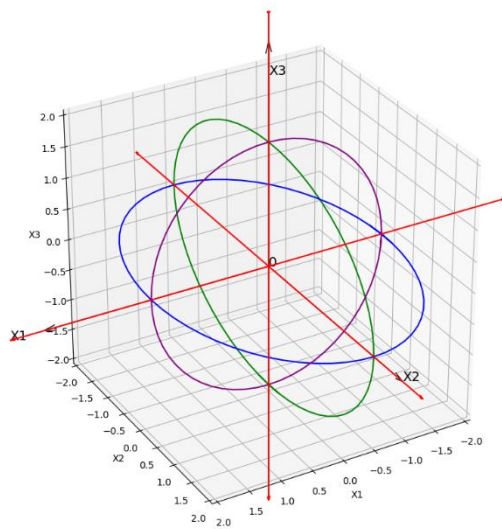
$$a_3^s = \frac{k}{\sqrt{C_3}} \approx 2.09$$

Materiaalse (Cauchy suunal) deformatsiooniellipsoidi telgede pikkused

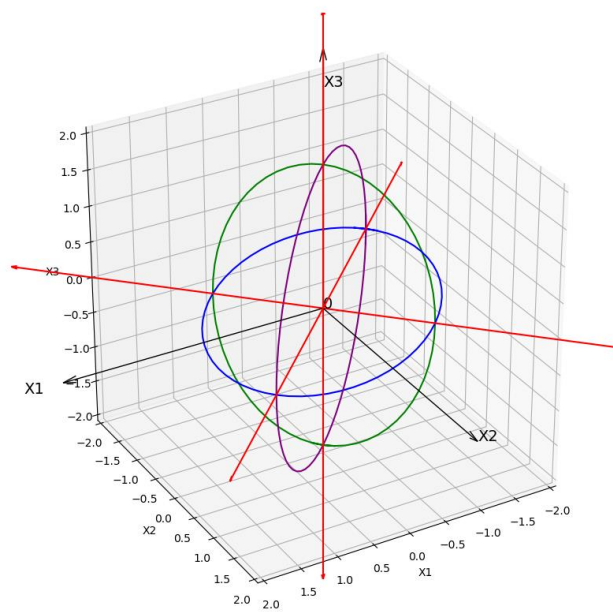
$$a_1^m = k \cdot \sqrt{C_1} \approx 2.79$$

$$a_2^m = k \cdot \sqrt{C_2} \approx 1.97$$

$$a_3^m = k \cdot \sqrt{C_3} \approx 1.86$$

Materiaalne deformatsiooniellipsoid (Cauchy peavektorid)

Ruumiline deformatsiooniellipsoid (Greeni peavektorid)

11. Tensorite C_{KL} ja c_{kl} invariandid.

Deformatsioonitensorite diagonaliseeritud maatriksid

$$C_{KL} = \begin{pmatrix} \frac{8}{9} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} \quad c_{kl} = \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{9}{8} \end{pmatrix}$$

Greeni deformatsioonitensori C_{KL} invariandid

$$I_C = C_1 + C_2 + C_3 = \frac{8}{9} + 1 + 2 = \frac{35}{9}$$

$$II_C = C_1 C_2 + C_1 C_3 + C_2 C_3 = \frac{8}{9} \cdot 1 + \frac{8}{9} \cdot 2 + 1 \cdot 2 = \frac{14}{3}$$

$$III_C = C_1 C_2 C_3 = \frac{8}{9} \cdot 1 \cdot 2 = \frac{16}{9}$$

Cauchy deformatsioonitensori c_{kl} invariandid

$$I_c = \frac{1}{c_1} + \frac{1}{c_2} + \frac{1}{c_3} = 2 + 1 + \frac{8}{9} = \frac{35}{9}$$

$$II_c = \frac{1}{c_1} \frac{1}{c_2} + \frac{1}{c_1} \frac{1}{c_3} + \frac{1}{c_2} \frac{1}{c_3} = 2 \cdot 1 + 2 \cdot \frac{8}{9} + 1 \cdot \frac{8}{9} = \frac{14}{3}$$

$$III_c = \frac{1}{c_1} \frac{1}{c_2} \frac{1}{c_3} = 2 \cdot 1 \cdot \frac{8}{9} = \frac{16}{9}$$

12. Kas deformatsioon on isohooriline?

$$(\sqrt{III_C} = \sqrt{III_c}) \neq 1 \Rightarrow \text{ei ole isohooriline}$$